

ZEMĚPIS

ucelená řada pro 6.–9. ročník

VŽDY AKTUÁLNÍ DOLOŽKY MŠMT

**S NÁMI
SE
UČTE...**

systematicky a hravě
zají • aplikujte

S pracovními sešity...

S MIUč+...

přehledně a zábavně

motivujte • pozývajte • procvičujte • podporujte invenci

nahradte přepisování do sešitu

• učte interaktivně

AKCE PRO ŠKOLY

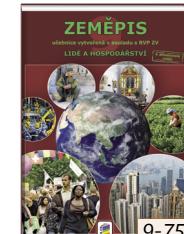
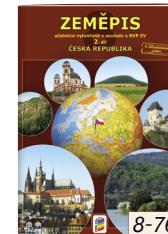
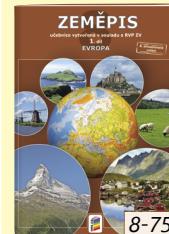
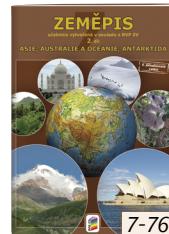
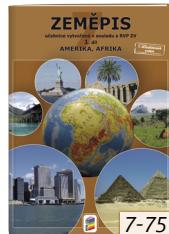
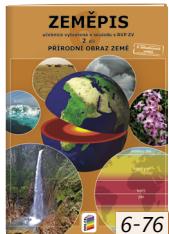
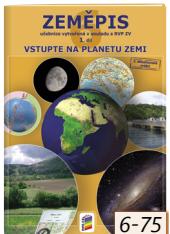
Při zakoupení vybraného **pracovního sešitu Zeměpis 6/1, 6/2, 7/1, 7/2, 8/1, 8/2** nebo **9** pro celou třídu získáte **ZDARMA** licenční certifikát na aktivaci kterékoli **MIUč+ dle vlastního výběru** na školní rok 2024/2025 (školní multilicence a žákovské licence).

Akce je poskytována pouze školám při nákupu na nns.cz nebo u partnerů akcí.
Seznam partnerů akcí najeznete na [nns.cz/akce](#). Na objednávku připишte „Akce Z“.

Akce platí do **30. 9. 2024**.

Učebnice zeměpis 6.–9. ročník

Názorné mapy, schémata a grafy, množství ilustrací a fotografií.

Opakovací úkoly a úkoly, které uvádějí probrané učivo do souvislostí.

Práce s mapou.

Srozumitelně psané texty.

PŘÍROD

Podle mapy podnebných oblastí Evropy na str. 10 a klimadiagramů na této straně o položených oblastech Skandinávie v zimních měsících tepleji než ve vnitrozemí jižněji p.

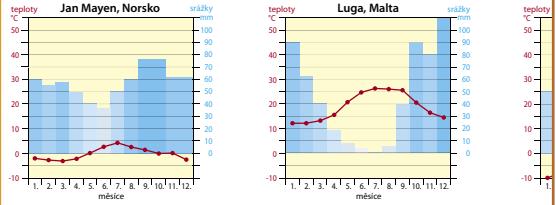
Na mapách ve školním atlasu si prohlédnete oceánské proudy. Určete, jak se projevuje jejich podoba.

Podnebí je současně ovlivňováno rozložením horských pásem, která mohou o S rostoucí nadmořskou výškou klesá teplota a zvyšuje se množství srážek.

Povrhněte klimadiagramy vybraných oblastí Evropy. Uvedená města a oblasti vyhledejte a grafem zachycujte podnebí subtropické, mírné vnitrozemské a subpolární?

Vysvětlete, jak se projevuje na ročním chodu teplot a srážek zeměpisná síňka a vzdálenost od moře.

Jak vše, okamžitý stav atmosféry nazýváme počasí. Je ovlivněno tlakovými nízemi (N) a tlakovými výšemi (V). Jsou to vzduchové hmoty s výrazně nižším nebo vyšším tlakem vzduchu. Výrovnávání tlaku mezi nízemi a výšemi má za následek proudění vzduchu, různé typy oblačnosti a počasí. V oblastech tlakových nízů bývá oblačné počasí, v létě chladnější, v zimě naopak teplejší. Tlaková výška s sebou přináší teplé a jasné počasí v létě, v zimě naopak ochlazení. Počasí v Evropě má velký vliv např. islandská tlaková níže a azorská tlaková výše.

Sledujte předpovědi počasí v televizi a zkopujte si, jaké počasí přináší tlaková výše a tlaková níže.

Vysvětlete, proč vznikají v rámci mírného pásu v Evropě dva typy podnebí – oceánské a vnitrozemské. Proč ubývá srážek směrem na východ?

Pokud jste byli na dovolené mimo Českou republiku, připravte si pro svoje spolužáky a spolužátky tyto informace: 1. V jakém podnebném pásu jste se nacházeli a jaké počasí jste v průběhu pobytu žádili. 2. Uvedte klady a zápor podnebí, které ovlivňuje život lidí v navštívené zemi.

Mezi projevy počasí patří i jev známý *inverze*. Chladné proudy vzdálejí se svazích dolů a v údolích se vytváří vrstva studeného vzduchu. Jeho srážením vzniká nízká oblačnost, která způsobuje teplomí rozdíl. Ve vyšších polohách je teplota a slunce, zatímco v údolích bývá chladněji s velkou koncentrací oblačnosti, případně smogu.

Podnebí každého místa v Evropě ovlivňuje jeho zeměpisná šířka, nadmořská výška, vzdálenost od oceánu a vliv mořských proudů. Největší část Evropy leží v mírném podnebném pásu. Okrajové části zasahují do subpolárního a subtropického podnebného pásu. Podnebí severozápadní Evropy zmírňuje Atlantský oceán a teply Severoatlantský proud. Vzdálenost od Atlantského oceánu, který zmírňuje rozdíly zimních a letních teplot vzdachu a přináší srážky. V západní části Evropy se vlivem Atlantského oceánu vytváří mírné oceánské podnebí. Je nejdeštivější v Evropě s mírnými teplotami v létě i v zimě. Podnebí severozápadní Evropy ovlivňuje teply Severoatlantský proud. Díky němu jsou teploty této oblasti vyšší než v jiných oblastech se stejnou zeměpisnou šířkou.

předpověď počasí: anglicky – weather forecast [ˈweðə fɔ:kast] německy – die Wettervorhersage
srážky: anglicky – precipitation [pri, spri'teʃn] německy – (die) Niederschläge

PODNEBÍ

- Co je počasí a co podnebí?
- Vymenujte podnebné pásy na planetě Zemi a zhodnotte, jak se o sebe liší.
- Jak ovlivňuje podnebí nadmořská výška a teplota oceánských proudů?
- Jaké je dnes počasí?

Podle mapky určete, do jaké podnebné oblasti patří Česká republika.

Na podnebí daného místa má největší vliv jeho zeměpisná šířka, nadmořská výška, vzdálenost od oceánu a vliv mořských proudů. Evropa zasahuje do tří podnebných pásů severní polokoule.

Oblast severní Evropy leží v subpolárním podnebném pásu, který je přechodnou oblastí mezi pásem polárním a mírným. Vyznačuje se dlouhou mraživou zimou a krátkým létem.

Většina Evropy leží v mírném podnebném pásu. Velký vliv na podnebí mírného pásu má vzdálenost od Atlantského oceánu, kte-

réří zmírňuje rozdíly zimních a letních teplot vzdachu a přináší srážky. V západní části Evropy se vlivem Atlantského oceánu vytváří mírné oceánské podnebí. Je nejdeštivější v Evropě s mírnými teplotami v létě i v zimě. Podnebí severozápadní Evropy ovlivňuje teply Severoatlantský proud. Díky němu jsou teploty této oblasti vyšší než v jiných oblastech se stejnou zeměpisnou šířkou.

Vzpomeňte si na základě učiva o Americe, kde teply Severoatlantský proud ovlivňuje podnebí v Evropě vzniká. Vyhledejte ho na mapě.

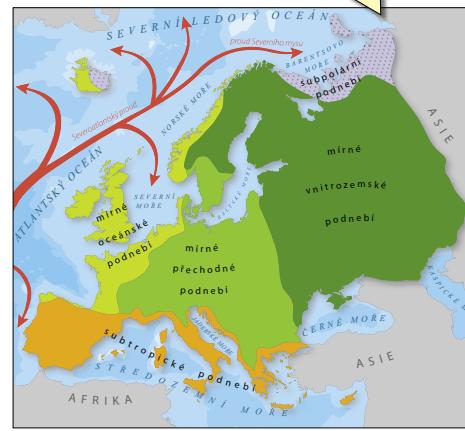
Ve východní Evropě je vliv Atlantského oceánu slabý, proto srážek ubývá. Podnebí přechází v mírné vnitrozemské (kontinentální). Pro ně je typické menší množství srážek, dlouhé mraživé zimy a horká léta.

Ve střední Evropě je podnebí mírné přechodné (přechod mezi oceánským a vnitrozemským). Je typické i pro ČR.

Země u Středozemního moře na jihu Evropy zasahují do subtropického podnebného pásu. Pro subtropické (středomořské) podnebí jsou typické mírné a deštivé zimy a horká suchá léta.

- Ve školním atlasu vyhledejte místa s absolutně nejvyšší a nejnižší naměřenou teplotou v Evropě. Zakreslete je spojující se Severoatlantským proudem do obrázkové mapy Evropy. Vysvětlete podle poloh vyhledaných míst, proč byly extrémní teploty naměřeny právě zde.
- V obrázkové mapce vybarvte celou podnebnou oblast, kde leží ČR.

podnebí: anglicky – climate [ˈklaɪmət̬] německy – das Klima
zeměpisná šířka: anglicky – latitude [ˈlatɪtju:d̬] německy – die geographische Breite

podnebné oblasti Evropy
subtropické (středomořské), mírné oceánské, mírné přechodné, mírné vnitrozemské, subpolární, → teply Severoatlantský proud

Finsko – subpolární podnebí

Portugalsko – subtropické podnebí

10

inverzní ráz počasí – mlha v údolích a slunečno na horách

Zajímavosti pro zpestření výuky.

Mezipředmětové vazby.

Skupinové úkoly, kdy žáci pracují v týmech.

Úkoly k vyhledání dalších informací v odborné literatuře nebo na internetu.

Tvořivé úkoly.

Klíčová slova uvedená v angličtině a němčině.

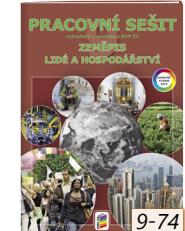
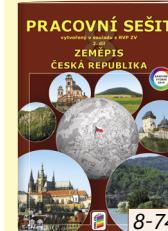
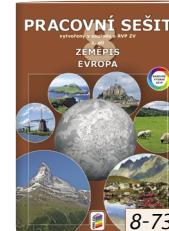
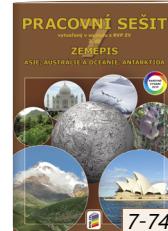
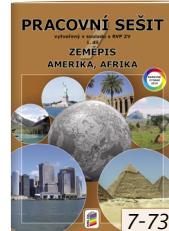
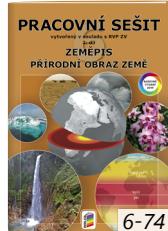
Klíč s řešením vybraných úkolů na konci učebnice.

Ukázky z literatury.

Řada průzrokových témat.

Pracovní sešity zeměpis 6.–9. ročník

Úvodní text na procvičení čtení s porozuměním.

Různorodá, zábavná cvičení.

Přehledná schémata.

Tyto sešity lze využít i místo vlastního sešitu žáka.

Přehled učiva uprostřed každého pracovního sešitu.

2. ZEMĚDĚLSTVÍ

Zemědělství v České republice je poměrně pestré, především kvůli rozmanitosti reliéfu, podnebí a rozdílně zastoupení druhů půd. Půdní fond České republiky je chráněn zákonem a tvorí ho především zemědělské půdy, lesní půdy a vodní plochy. Současné tendenze v zemědělství spočívají v omezování snahy o velké výnosy díky používání pesticidů a umělých hnojiv. Zemědělství směruje k tzv. trvale udržitelnemu zemědělství, které představuje ekologické obhádlování krajiny.

Jaký význam může mít ekologické zemědělství pro obyvatele České republiky?

1. Vytvořte si vlastní legendu a zakreslete do mapy.

Legend:

- Českomoravská vrchovina
- Polabí
- Dyjsko-svratecký úval
- Vysočina

2. Doplňte, které kraje vynikají nadprůměrnou zemědělskou výrobou.

a) b) c) d)

3. Doplňte hospodářská odvětví, kterým zemědělství poskytuje suroviny.

a) b) c) d)

4. Vyberte správná tvrzení.

Největší plochu zemědělských plodin v ČR zaujímají obilniny/olejiny. Ubývá ploch osetých okopaninami/olejinami. Z obilovin se u nás nejvíce pěstuje pšenice a ječmen/kukurice a rýže. K nejvýznamnějším olejinám v ČR patří slunečnice/pepka olejka. Z technických plodin se u nás dělí lnu/bavlna a chmel/konopí. V nížinách se pěstuje také ovoce a zelenina/ květiny. Nejvíce vinné révy produkuje oblast jižní Moravy/jižních Čech. Přírodní/Technické plodiny slouží jako krmivo pro živočišnou výrobu.

5. Vytvořte si vlastní legendu a zakreslete do mapy zemědělské výrobní oblasti.

Legend:

- oblast
- oblast
- oblast
- oblast

6. Doplňte text.

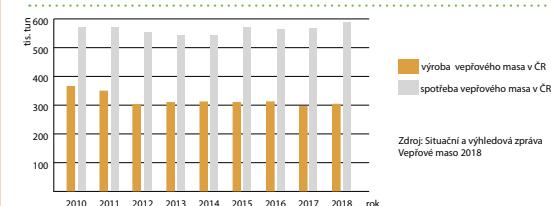
Hlavními obory živočišné výroby jsou chov a hospodářství patří kromě zemědělství také a ho.

7. Svojte pojmy, které k sobě patří.

chov prasat	pastviny
chov skotu	krmné obily
lesní hospodářství	blízkost spotřebitele
chov drůbeže	lesnaté oblasti

8. Podle grafu určete, jak se využívá produkce a spotřeba veprوفého masa v České republice.

Vysvětlete, jak je možné, že se v jednotlivých letech liší výráběná a spotřebovaná množství veprوفého masa.

9. Vysvětlete pojmy.

monokultura – funkce zemědělství –

10. Napište, o kterou složku pravovýroby se jedná.

Poznámky:

str. 22–24 17

PŘÍLOHA 1: SHRNUTÍ UČIVA ZEMĚPISU 8. 2. DÍL

I. POLOHA ČR V EVROPE – VÝVOJ STÁTNÍHO ÚZEMÍ

Položka ČR: vnitrozemský stát ve střední Evropě.

Rozloha: 78 866 km².

Hranice: přírodně, okrajová pohori, dolní tok řeky Moravy a Dyje.

Krajinny body: S - Lobendava, J - Výšší Brod, Z - Krásna u Aše, V - Bukovec u Jablunkova.

Geopolitický vývoj:

- 9. století: Velkomoravská říše (rozpad na malá knížectví);
- 9. století: Premsylovci;
- 11. století: připojení území Moravy;
- 1526: České země součásti habsburské monarchie;
- 1867: České země součásti Rakouska-Uherska;
- 1918: vznik Československé republiky;
- 1938: Německo připojilo pohraniční oblasti;
- 1939: protektorát Čechy a Morava;
- po 2. světové válce: Československo součástí východního bloku (ztráta Podkarpatské Rusi);
- 1989: zhroucení komunistického režimu;
- 1993: vznik samostatné České republiky;
- 1999: Severoatlantická aliance (NATO);
- 2004: Evropská unie (EU).

II. PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

Geologický celky: Česká vysočina, Západní Karpaty, Západopanonská pánev, Středoevropská nižina.

Hranice mezi Českou vysočinou a Západními Karpaty: spojnici Znojmo–Brno–Olomouc–Ostrava.

Podnebí ovlivňuje: proudení vlhkého vzduchu z Atlantského oceánu (srážky, zimní měkké teploty) a proudení teplého vzduchu z Středoevropského moře, proudení vzduchu z vnitrozemí (léta horká a suchá, zimy mrázivé bez srážek).

2. SÍDLA

ČR: hustá síť sídel.

Města: 70% obyvatel, většinou jsou zaměstnáni ve službách, dopravě, průmyslu;

– velkomestá (počet obyvatel více než sto tisíc) – Brno, Ostrava, Plzeň, Olomouc;

– světová velkoměsta (počet obyvatel větší než jeden milion) – Praha.

Vesnice: obyvatelé zaměstnáni častěji v zemědělství než lidé ve městech. Většina obyvatel vesnic je ale zaměstnána v průmyslu a službách a za prací dojíždí do měst (vesnice slouží také k rekreaci).

IV. HOSPODÁŘSTVÍ

I. VÝVOJ HOSPODÁŘSTVÍ

Období Rakouska-Uherska: České země průmyslově nejrozvinutější oblasti.

30. léta 20. století: hospodářská krize ve světě.

Období po 2. světové válce: těžba energetickych surovin, rozvoj hutnictví, strojírenství.

Období totality: hospodářství zaměřeno na těžký průmysl.

Po roce 1989: návrat k tržnímu hospodářstvu, privatizace, globalizace. Postupně začínají prevažovat obchod a služby, klesající podíl zemědělství a průmyslu.

21. století: ČR je hospodářsky vyspělý stát (automobilový průmysl, potravinářský průmysl).

2. ZEMĚDĚLSTVÍ

Zemědělství: vyspělé, dovoz exotických plodin, potravinová sochařství klesá.

Funkce zemědělství: zajištění výživy obyvatelstva, surovin pro další odvětví, krmiva pro živočišnou výrobu.

Půdy podle využití v zemědělství: orná půda (38%), zahrady, vinice, chmelenice (2,7%), louky a pastviny (12,3%), les (33,6%), vodní plochy (2,3%), ostatní (10,3%). V posledním

6-75 Zeměpis 6. 1. díl – Vstupte na planetu Zemi

6-73 Zeměpis 6. 1. díl – Vstupte na planetu Zemi

6-76 Zeměpis 6. 2. díl – Přirodní obraz Země

6-74 Zeměpis 6. 2. díl – Přirodní obraz Země

7-75 Zeměpis 7. 1. díl – Amerika, Afrika

7-73 Zeměpis 7. 1. díl – Amerika, Afrika

7-76 Zeměpis 7. 2. díl – Asie, Austrálie a Oceánie, Antarktida

7-74 Zeměpis 7. 2. díl – Asie, Austrálie a Oceánie, Antarktida

U D A4 68 str. 89,-

PS A4 44 str. 53,-

U D A4 80 str. 89,-

PS A4 48 str. 53,-

U D A4 92 str. 89,-

PS A4 56 str. 53,-

U D A4 68 str. 89,-

PS A4 48 str. 53,-

8-75 Zeměpis 8. 1. díl – Evropa

U D A4 92 str. 89,-

PS A4 56 str. 53,-

U D A4 92 str. 89,-

PS A4 56 str. 53,-

U D A4 112 str. 169,-

PS A4 72 str. 89,-

MIUč+ Multimediální interaktivní učebnice plus

Multimediální interaktivní učebnice zahrnuje interaktivní verzi tištěné učebnice a pracovního sešitu a multimédia.

I BEZ INSTALACE!
WWW.UCEBNICE-ONLINE.CZ

Audionahrávka textu učebnice.

Jednotlivé texty, fotografie apod. se kliknutím zvětší do samostatného okna.

Zábavné interaktivní cvičení.

Video doplněné kontrolními otázkami.

Doplňující fotografie.

Webový odkaz na stránky se zajímavostmi, doplňujícími informacemi apod.

Snadné přecházení mezi učebnicí a prac. sešitem.

Anglická slovíčka namluvená rodilým mluvčím.

Interaktivní verze prac. sešitu.

Vyučující si mohou vložit vlastní materiály.

The central area displays a complex diagram titled "JE VODY NA ZEMI DOSTATEK?" (Are there enough waters on Earth?). It shows the classification of water bodies into PEVNINSKÁ VODA (coastal waters) and PODPORVCHOVÁ VODA (freshwater). Coastal waters are further divided into river systems (vodní tok), lakes (vodní nádrž), and seas (moře). Freshwater is shown as potok, river (řeka), lake (jezero), reservoir (přirozené jezera), dam (hráz), and reservoirs (umělé nádrže). Below the diagram is a photograph of Černé jezero (Black Lake) in the Sumava National Park.

Below the diagram is a large text box for writing, with a keyboard icon at the bottom right. At the very bottom of the interface are navigation icons for back, forward, search, and other functions.

Vyzkoušejte zdarma kteroukoli MIUč+ na 30 dní. Bližší podmínky a postup instalace najeznete na www.miucplus.cz.

MIUč+ lze zakoupit v licencích:

1. školní multilicence na 5 školních roků
2. školní multilicence na 1 školní rok

3. školní licence pro 1 učitele na 1 školní rok
4. žákovská licence na 1 školní rok

Název titulu	Typ licence	Škola (5 šk. roků)		Škola (1 šk. rok)		Učitel (1 šk. rok)		Žák (1 šk. rok)	
		kat. č.	cena	kat. č.	cena	kat. č.	cena	kat. č.	cena
MIUč+ Zeměpis 6, 1. díl – Vstupte na planetu Zemi (U + PS)	6-75-A5	4490,-	6-75-A1	1090,-	6-75-T1	640,-	6-75-S1	59,-	
MIUč+ Zeměpis 6, 2. díl – Přírodní obraz Země (U + PS)	6-76-A5	4490,-	6-76-A1	1090,-	6-76-T1	640,-	6-76-S1	59,-	
MIUč+ Zeměpis 7, 1. díl – Amerika, Afrika (U + PS)	7-75-A5	4490,-	7-75-A1	1090,-	7-75-T1	640,-	7-75-S1	59,-	
MIUč+ Zeměpis 7, 2. díl – Asie, Austrálie a Oceánie, Antarktida (U + PS)	7-76-A5	4490,-	7-76-A1	1090,-	7-76-T1	640,-	7-76-S1	59,-	
MIUč+ Zeměpis 8, 1. díl – Evropa (U + PS)	8-75-A5	4490,-	8-75-A1	1090,-	8-75-T1	640,-	8-75-S1	59,-	
MIUč+ Zeměpis 8, 2. díl – Česká republika (U + PS)	8-76-A5	4490,-	8-76-A1	1090,-	8-76-T1	640,-	8-76-S1	59,-	
MIUč+ Zeměpis 9 – Lidé a hospodářství (U + PS)	9-75-A5	7990,-	9-75-A1	1990,-	9-75-T1	1190,-	9-75-S1	99,-	

NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.
Bratislavská 23d, 602 00 Brno
tel.: 545 222 286
e-mail: nns@nns.cz
www.nns.cz

[nns.cz](#)

[nnsmiuc](#)

[nova_skola_nakladatelstvi](#)